

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 28. august 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Kirstine Krogh Bisgaard
Sagsnr.: 2025-08325
Dok.: 3782363

Besvarelse af spørgsmål nr. 1335 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1335 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. juli 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DD).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1335 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang ubetalte bødestrafte i dag konverteres til fængselsstraf, og vil ministeren i så fald oplyse længden af de pågældende straffe? Vil ministeren desuden redegøre for, om regeringen vil styrke brugen af dette værktøj i tilfælde, hvor eksempelvis butikstyre gentagne gange undlader at betale deres bøder?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet et bidrag fra Politiets Administrative Center (PAC) ved Midt- og Vestjyllands Politi, som varetager den samlede håndtering af bøder samt fungerer som indgang for restanceinddrivelsesmyndigheden (Gældsstyrelsen) i sager om eventuel forvandlingsstraf for ikke-inddrevne bøder.

PAC har oplyst, at det ikke er muligt ved elektronisk udtræk i politiets systemer at opgøre antallet af sager, som Gældsstyrelsen har oversendt til politikredsen med henblik på, at politiet træffer afgørelse om forvandlingsstraf, da disse sager ikke har særegne oplysninger, som disse kan fremsøges på. PAC har dog oplyst, at det efter en forespørgsel hos relevante medarbejdere og fagkontoret vurderes, at politikredsen ikke har modtaget sådanne sager fra Gældsstyrelsen i 2024 eller 2025.

Rigspolitiet bemærker, at Gældsstyrelsen alene kan oversende sager om eventuel forvandlingsstraf for ikke-inddrevne bøder, hvis Gældsstyrelsen ud fra en konkret vurdering har fundet, at skyldneren har betalingsevne. Politiet skal herefter indledningsvis påse, at forudsætningerne for Gældsstyrelsens oversendelse af sagen er til stede, jf. § 39 i bekendtgørelse om inddrivelse af gæld til det offentlige, og derefter vurdere, om særlige forhold, f.eks. at skyldneren er under 18 år, med særlig vægt taler imod, at der træffes afgørelse om udståelse af bødeforvandlingsstraf. Politiets sagsbehandling reguleres af bødebekendtgørelsens § 9.

Ovenstående vedrører alene bødestraf, som er bøder, som idømmes som en straf for en lovovertrædelse, f.eks. bøder for butikstyveri. Ovenstående vedrører derimod ikke tvangsbøder, som er bøder, der pålægges med det formål at gennemtvinge opfyldelsen af et lovbestemt påbud eller forbud, f.eks. lovliggørelse af byggeri eller udlevering af børn til forældremyndighedsindehaveren.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra skatteministeren, der har oplyst følgende:

”Jeg kan henholde mig til følgende, som jeg har modtaget fra Gældsstyrelsen:

”Konvertering af bødestraf til fængselsstraf er alene en mulighed, når samtlige egnede inddrivelseskridt er udnyttet i Gældsstyrelsen. Det er desuden en betingelse, at Gældsstyrelsen konkret vurderer, at borgeren har en betalingsevne, men at borgeren ikke udviser vilje til at betale bøden, for at Gældsstyrelsen kan oversende bøden til politiet. Det er politiet, der træffer afgørelse om, hvorvidt den pågældende borger skal udstå forvandlingsstraf, altså en konvertering af bødestraf til fængselsstraf. Hvis skyldner *ikke* har en betalingsevne, kan bøden ikke oversendes til politiet med henblik på afgørelse om forvandlingsstraf.

For *tvangsbøder* gælder der særlige regler. Det er f.eks. ikke en betingelse for oversendelse af tvangsbøder, at borgeren har betalingsevne. Gældsstyrelsen kan – pga. tvangsbødernes særlige formål (at gennemtvinge opfyldelsen af en bestemt forpligtelse) – som udgangspunkt oversende sagen til politiet, når der er forsøgt inddrivelse ved udsendelse af rykker og eventuelt foretagelse af udlæg.

Opgørelse af tvangsbøder sendt til politiet mhp. fuldbyrdelse af forvandlingsstraf

Tabel 1 viser en oversigt over antallet af borgere, der i perioden 1. januar 2021 til og med 1. halvår 2025 har fået oversendt tvangsbøder til politiet med henblik på forvandlingsstraf. Opgørelsen er af unikke borgere pr. år.

Tabel 1: Antal borgere med tvangsbøder oversendt fra Gældsstyrelsen til politiet mhp. afgørelse om forvandlingsstraf fra 1. januar 2021 til og med 1. halvår 2025

År	Antal borgere	Antal bøder	Gæld (mio. kr.)
2021	60	1.400	1,8
2022	42	1.700	2,0
2023	84	3.000	3,9
2024	33	300	0,5
2025	21	400	0,6

I alt	146	6.800	8,8
--------------	------------	--------------	------------

Anm.: Den samme borger kan godt optræde flere gange på tværs af årene. Har en borger flere sager pr. år, tælles borgeren kun én gang. ”I alt” viser unikke borgere, hvorfor tallene ikke summeres. Gælden er opgjort inkl. inddrivelsesrenter dagen før oversendelse til Rigs politiet. BNP-justering er på baggrund af den økonomiske redegørelse for maj 2025. Antal bøder er afrundet til nærmeste hundrede. Sumafvigelse skyldes afrunding. I 2020 var de fleste tvangsbødefordringer placeret i det ældre inddrivelsessystem DMI, og tvangsbøderne blev først konverteret til det nye inddrivelsessystem PSRM i 2. halvår af 2021. Dette betyder, at der i 2021 kan være bøder, som ikke vil fremgå af opgørelsen, fordi de er sendt til politiet mhp. forvandlingsstraf fra DMI inden konverteringen til PSRM. Sager fra DMI fremgår ikke i tabellen.

Kilde: Gældsstyrelsen

Der er ikke oversendt andre bøder end tvangsbøder til politiet. Det er Gældsstyrelsens vurdering, at det er en mindre population af skyldnere, hvor andre bøder end tvangsbøder evt. vil kunne oversendes til politiet med henblik på afgørelse om forvandlingsstraf. Langt de fleste borgere med bødekra v og betalingsevne kan sættes i inddrivelsesindsats hos Gældsstyrelsen herunder tvangsinddrivelse som fx lønindeholdelse. Gældsstyrelsen og politiet arbejder på en fremadrettet procedure for en mere effektiv udnyttelse af forvandlingsstraf.””

Jeg ser med stor bekymring på stigningen i antallet af butikstyverier. Det må ikke være sådan, at lokale forretninger gentagne gange udsættes for tyverier til stor gene og utryghed for både butiksejere, ansatte og kunder – og med store økonomiske omkostninger for detailhandlen og forbrugerne.

Regeringen lancerede derfor i februar 2024 udspillet ”Sammen om en tryggere hverdag”, der indeholder tiltag mod butikstyveri, og som skal gøre det sværere at være butikst yv i Danmark. De dele af udspillet, der krævede lovændringer, blev gennemført ved lov nr. 53 af 28. januar 2025.

Lovændringen indebar bl.a., at bødestraf fen for butikstyveri blev skærpet, så der som udgangspunkt udmåles en bøde på mindst 1.000 kr. i førstegangstilfælde, og at bøden altid overstiger værdien af det stjålne. I gentagelsestilfælde udmåles der en skærpet bøde svarende til den almindelige bødestørrelse for det pågældende forhold med tillæg af 50 pct.

Men vi er ikke i mål. Det indgår derfor også i den aftale om en strafreform, som regeringen og et bredt flertal blandt Folketingets partier indgik den 25. juni 2025, at partierne inden udgangen af første kvartal 2026 skal drøfte indsatsen over for butikstyveri, herunder behovet for yderligere

strafskærpelser for butikstyveri i lyset af den markante stigning i omfanget af butikstyverier de seneste år.

Jeg ser meget frem til de drøftelser.